

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΣΑΡ

..... ΜΙΑ ΜΟΙΡΑΙΑ ΑΓΑΠΗ

ΑΘΕ χόνο, δταν άνθιζανε ή πασχαλίες, έχοτων στὸ χωριό μας—τὸ κατάφυτο χωριούδικα τῆς Κομιτάνης—ένα δώμα παλλικάρι για νὰ περάστη λίγες μέρες και νὰ έργαστη μὲ τὴν ήσυχιά του στὴν έξογη. Ήταν ένας νέος Γερμανός ζωγράφος καὶ δὲν έφερε μαζί του παρὰ μάλιστα καὶ τ' ἀπαράτητα σύνεργά του.

Μόλις τελείωσε τὴν έργασίαν του στὸ μοναδικὸ ξενοδοχεῖο τὸν χωριό «Τὸ Αστρο Αλογόνο». ο ξένος μας, δγανόντας νὰ κάη τὸ πρώτο του περίστατο, περνοῦσε ἀπαραίτητος ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο, στὸ οποῖο ἔμετανε μὲ μεγάλη συγκίνηση.

Τὸ ταχυδρομεῖο μας δὲν εἶχε παρὰ δύο μόνον ἵπατανος: Τὴν διενήντητρα, που έκανε καὶ κρέψη τηλεφωνητρίας, τὴν ὥραια δεσποτίδα Ρόζα Ντιβαλούνα, καὶ ἓνα γέρο διανούμενο. Η Ρόζα μὲ τὸ γέρο έκαναν περίστημα τὴ δουλειά τους καὶ τοὺς ἔμενε μάλιστα καὶ λίγος καιρὸς για νὰ φιλοκουβεντιάσουν. Η ἐργασία τους, ἄλλωστε, ήταν ἐλάχιστη.

Μόλις λοιπὸν δὲ νεαρὸς ζωγράφος ἔμετανε στὸ γραφεῖο τῆς Ρόζας, ἔκεινη γινόταν καταπόκινη καὶ τοῦ ἔλεγε κάπως σαστισμένη: — Καλῶς φύσατε, κύριε Κάρολ. Μηδομερ! Μᾶς ήθετε μαζί μὲ τὴν ἄνοιξη καὶ μὲ τὶς πασχαλίες!...

Οι νεαροὶ καμαράνωντας τὸν περιπότονος μὲ κακάρι, καὶ ἔλεγαν δταν τὸν βλέπανε κάη τὴν πόρτα τὸν ἐμφάνισο:

— Ήφε δὲ χειλίδων μας!...

Αὐτός, σοβαρὸς ἀλλὰ καὶ πορσάρος, χαρεῖσσις δσσούς συναντώντας στὸ δρόμο μὲ τὴν ἴδια εὐχέντικη κομωτασίαν καὶ περπατώντας μὲ κακάρι, καὶ ἔλεγαν δταν τὸν βλέπανε νά κάη τὴν πόρτα τὸν ἐμφάνισο:

* * *

Κατὸ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του στὸ χωριό, ὁ Κάρολ, βρισκούντας πρόφασι τὸ γράμματα, που δύο περίσσευτα καὶ ποὺ ποτὲ δὲν ἔφεραν, πήγανε καθὲ μέρα στὸ ταχυδρομεῖο για νὰ βλέπῃ τὴν ὥραια διευθυντιά του.

Ἄλλα μολονότι γνωριζόντονταν ἀπὸ καιρό, δὲν μποροῦσαν ἀκόμα νὰ μιλήσουν ἐλεύθερα. Η στενοχώρια ποδεύειναν καὶ ὅ δυο στὰ λόγια τους, φανέρωντε δτι μὰ κρυφὴ ἀγάπη εἶχε φύγεισα στὶς καρδιές τους.

Συγχρά η Ρόζα, δταν τελείωνε τὴ δουλειά της, πήγανε, ἔτοι τάχα ἐντελῶς τηγανία, ἔξι στὰ χωράφια, δτου δὲνος σινιθίζει νὰ στήνη τὸν ὄχισταντά του καὶ νὰ ζωγραφίζει. Μά μᾶλις τὸν ἔδειτε ἀπὸ μακρά, καὶ ἔχανε καὶ γύριζε πάσω.

Μία μέρα ώστόσο δὲ Κάρολ, τὸν εἶδε καὶ, τρέχοντας ξαπλώνει της, τὴ σταμάτησε. Έκείνη τὰ ἔξαστη, ἔγινε ταπαξόντην καὶ ἀπόμενε ἀψων. Τότε δὲ Κάρολ, πάροντας θάρρος ἀπὸ τὴν παραχή της, τῆς ἔξομολογίθηκε πὲν τὸν ἔδωτά του καὶ τῆς εἶτε δτεν μποροῦσε πεν νὰ ἔστη χωρὶς αὐτῆς.

— Ονειρό μου καὶ πόδος μου! πρικρός εἶνε νὰ σὲ κάνω γυναίκα μου!... ἐπέρσθεσε, δταν τελείωσε τὸν ἔξομολόγησο τοῦ.

— Οχι, κύριε Κάρολ!... αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη! τὸν ἀπάντησε δὲνος μὲ δισταγμό. Η πρόστασί σας εἶνε δέδαια ποὺ τιμητική γιὰ μένα, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ ποτὲ! Ισως νὰ σᾶς συμπαθῶ... Αλλά, τί νὰ σᾶς πῶ!... Δὲν είμαστε ἀπὸ τὴν ἴδια φυλή. Εγώ είμαι Γαλλίδα, σείς είστε Πρωσσοί!...

— Νά μὲ συγχωροῦ, Ρόζα μου. Δὲν είμαι Πρωσσος. Είμαι Βαναρός. Οι Πρωσοί είνε ἀποκρυπτικοί καὶ γιὰ σᾶς τὸν Γάλλους, πακοί. Άλλα ἔγω, σᾶς δραΐζουμε, δτι είμαι Βαναρός.

— Είστε πάντοτε ένας έχθρος τῆς πατρίδας μου. Αν τύχει μιὰ μέρα καὶ κρηπυχεῖ πόλεισος, δτὰ πολειστής κατὰ τῆς Γαλλίας.

— Νάι, τὸ παραδέχομαι, Ρόζα μου, ἀλλὰ τί θὰ φταιω ἔγω γι' αὐτὸ; Σοδ δοκιμασοῦ δημοσιεύεις δὲν έκτιμα τὸν Γάλλους, τὸν θαυμάζω καὶ τὸν ἀγαπῶ. Κι' δὲν δεχόουσα νὰ γίνης γυναίκα μου, δὲν έφερο, μά... μπορεῖ ν' ἀλλαζα πατρίδα!...

— Αὐτὸ δὲν θὰ σ' ἔκανε ν' ἀποκήσης ψυχή Γάλλου, ἀπάντησε ζωμόρα δὲ Ρόζα. Οχι!... δχι. Ποτέ!

Καὶ ἀπομαρφύθηκε, ἀφίνοντάς τὸν συντετριμένο...

— Επειτα ἀπὸ μέρο καιρό, ἀπό ποὺ φοβόταν δὲ Ρόζα, πραγματοποιήθηκε. Οι εὐρωπαϊδές πόλειμος προγύρυπτηκε καὶ δὲν γεμανικός στρατὸς συντρίβοντας τὴν ἀντίστασι τῶν Γάλλων, ἔφτασε στὴν Κομιτάνην.

Η Ρόζα Ντιβαλούά, σάν ένας ποτὲ στρατιώτης τῆς Γαλλίας, παρέμεινε διὰ τὴν τελείωσα στηγῆ στὸ ταχυδρομεῖο της. Μὲ τὸ γειτονιστήριο τοῦ τηλεγράφου στὸ χέρι, ειδοποιοῦσε τὸ γαλλικὸ ἐπιτελεῖο ποὺ δοισκόταν σ' ἔνα γειτονικὸ χωριό γιὰ τὰ κινήσεις τοῦ ἔχθρου καὶ μετέδινε τὶς εἰδήσεις, ποὺ τὶς έφερεν δὲ γερο-ταχυδρομός. Κι' ἔναν ἔκτελούσε τὸ καθηκόν της, συλλογιζόταν τὸ νεαρὸ Γερμανό φίλο της. δὲνος ποὺ ἀπὸ μέρο καιρὸ τῆς εἶχε προτείνει νὰ γίνη σύζυγός του

καὶ ὁ δοτοίος, χωρὶς μᾶλι τῷρα, δτα πολεμοῦσε κατὰ τῶν συμπατριωτῶν της.

— Εξαφνα θύρωνς καὶ ποδοβόλητὸ ἀλόγων ἀκούστηκε στὸ πλακόστρωτο τοῦ δρόμου.

Η Ρόζα, ποὺ εἶχε τηλεγραφήσει ποὺ δὲν δίγιον, δτι δι Γερμανός, οι Οιλάνδοι είχαν φτάσει στὴν πόλη τοῦ μὲ ἀγονία.

— Δὲν θὰ φύγω. Θὰ μείνω ἕδη διὰ τὸ τέλος! μοναδικός είστηκε οι ποσιτούσια καὶ ἔσπειξε τὴν τρυφερή της γροθιά.

— Οι θύρωνς πλησίαζε δολένα. Σὲ λιγὸ νὰ γυναίκα μάνισε δυνατὴ κτητήματα στὴν πόλη τοῦ ταχυδρομείου, δτι δοτία ἀνοίξει μισοσπασμένη...

— Ενας ιπταλογάς τῶν Οιλάνδων τοῦ Θανάτου φάνηκε στὸ καπόφιλ της. Είχε διατίξει τοὺς άνδρες του νὰ μείνουν ἔξω. Μπήκε μόνος μεταὶ καὶ πλησίασε τὴ Ρόζα.

— Κάρο! φώναξε δὲν τομαγμένη. Εσύ;... δεν;...

— Εγὼ, δεσποτής, στήλης ψυχρά διαγράψατο.

— Εσεῖς; Καὶ τὸ θέλετε νὰ κάνετε ἕδη μέσα;

— Εργάσιμα μὲ παραδόσης τὰ χρήματα τοῦ παιδιού μου. Είχαφνα σήκωσε διάτομα τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Υπαγόνω στὸν ἀρχηγούν μου! Δὲν ιπταρ δὲν κάνω διαφροτικά!

— Είχε διατάνει ποὺ μπορεῖ κοντὶ τὶς παραποτής, δτα δὲν θέλετε σὲ νέοντας ἕδη μέσα!... Οχι, δὲν ἔπειτε!... — Ας μὴ γάνωνται παρόδο. εἶπε δὲ Κάρο. Τὰ λόγια είναι περιττά. Πρόστει γάνωνται ποὺ μεταχειρίστηκαν σὲ σένα μᾶ!... Δὲν μπορῶ... Σὲ γνάσια μάλιστα...

— Στὴν έκφραση τοῦ Κάρο, ζωγραφίζοντας νὰ μεταχειρίστηκαν μάτια στὴν πόλη του νευρικά. Είχαφνα σήκωσε διάτομα τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Ας τέλειωσα στὸν ἀρχηγούν μου! Δὲν ιπταρ δὲν κάνω διαφροτικά!

— Είχε διατάνει ποὺ μπορεῖ κοντὶ τὶς παραποτής, δτα δὲν θέλετε σὲ νέοντας ἕδη μέσα!... Οχι, δὲν ἔπειτε!...

— Ας μὴ γάνωνται παρόδο. εἶπε δὲ Κάρο. Τὰ λόγια είναι περιττά. Πρόστει γάνωνται ποὺ μεταχειρίστηκαν σὲ σένα μᾶ!... Δὲν μπορῶ... Σὲ γνάσια μάλιστα...

— Στὴν έκφραση τοῦ Κάρο, ζωγραφίζοντας νὰ μεταχειρίστηκαν μάτια στὴν πόλη του νευρικά. Είχαφνα σήκωσε διάτομα τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Τὸν σκοτώνωση!... Τὴν σκότωσα!... ψυχήν της.

— Υπεριλόγωντας τὴν Ρόζα, δὲν άναστηκε ποτὲ τὸ πρόσωπο. Καὶ τότε, δηνος φύσης ποὺ καρακτηρίζει τοὺς στρατιωτοὺς στὴν έκτελεση τῶν καθηκόντων, τράβηξε τὸ ποτόλι του καὶ τὴν πορσόλιτσα. Η σφράδα πέτηγε τὴ Ρόζα στὸν πορσόλιτσα πότερο δύο. Η γένια γυναίκα έβγαλε μάκρης καιρούς καὶ ἔτεσε κάποια ἀναστητή...

— Μερούσι άπτει τὸν θάνατον ποτὲ τὴν φιλήση τοὺς ποτέ. Είχαφνα μείνει έξω, ἀκούγοντας τὸν πυροβολισμό, φάνηκαν μείνει πόρτα.

— Νά μείνετε τὴ θέσι μας! τοὺς διέτελες δὲ Κάρο. Τὸν ποτέρο πορτούλλα τῶν πληγωρημάτων. Η Ρόζα, ξαλλή ἀπὸ θυμό, δραμητεῖ εναντίον του νὰ τοῦ ξεποτέστηκε τὸ ποδόποτο. Καὶ τότε, δηνος φύσης ποὺ καρακτηρίζει τοὺς στρατιωτούς στὴν έκτελεση τῶν καθηκόντων, τράβηξε τὸ ποτόλι του καὶ τὴν πορσόλιτσα. Η σφράδα πέτηγε τὴ Ρόζα στὸν πορσόλιτσα πότερο δύο. Η γένια γυναίκα έβγαλε μάκρης καιρούς; Τί; Θεέ μου...

— Τὴν σκότωσα!... Τὴν σκότωσα!... ψυχήν της. Μά πῶς; Γιατί;... Τῆς έστειλα τὸ θάνατο νὰ τὴν φιλήση τοὺς ποτὲ μένα! Προτούς νὰ δρέμω ἔγω τὸ ποτό της φύλ!... Ρόζα, γλυκές μου, σ' ἀγαπῶ... Κι' ίσως μὲ μάγατονδες καὶ έστο... Μά τι ήταν έσπεινο ποτὲ μᾶς χώρις; Τί; Θεέ μου...

— Ενας δάκρυ κατρακύλησε ἀπὸ τὰ μάτια του καὶ μὰ παγκερή ἀνατριχίλα πέρασε τὸ ποτό του. Είχαφνα μιὰ ζαλάδα στὸν τρέλλα νὰ σφίγγη τὸ πρόσωπο της.

— Τὴν στρατιώτης ποτὲ τὴν φιλήση τοὺς ποτὲ μένα! Είχαφνα μιὰ ζαλάδα στὸν τρέλλα νὰ σφίγγη τὸ πρόσωπο της.

— Οχι, δὲν φταιω ἔγω!... Δὲν φταιω ἔγω! φάνηξε πάλι καὶ γονάτισε. σχέδιον σωριάστηκε κάτω...

Τὴ στιγμὴ έκεινη, φριασθεντές ιαχής ἀκούστηκαν στὸν δρόμος τοῦ χωριού. Οι Γάλλοι είχαν κάνει δεντριπέσι καὶ τὸ είχαν ἀνακαταλάβει. Οι Οιλάνδοι μπήκαν τὴν ίδια στιγμὴ μέσα στὸ ταχυδρομεῖο τρομαγμένοι.

— Κύριε ιπταλογάς! φάνηξε. Χανόμαστε! Οι Γάλλοι είφετασαν!...

— Έκείνος διώσι μέχινητος σὰν ἀπολιθωμένος, γονατιστός μπρο-

τελο.

